

הודעה לתקשורת

אתר: www.cbs.gov.il דוא"ל: info@cbs.gov.il פקס: 02-6521340

ירושלים, כ"ה בתמוז, תשע"ח
8 ביולי, 2018
200/2018

לימודי רפואה באוניברסיטאות בשנים תש"ס (1999/00)-תשע"ז (2016/17) Medical Studies at Universities, 1999/00-2016/17

- בתשע"ז (2016/17) נרשמו בעדיפות ראשונה 2,110 מועמדים ללימודי רפואה כללית, ו-28.6% מהם קיבלו תשובה חיובית. באותה שנה נרשמו בעדיפות ראשונה 315 מועמדים ללימודי רפואת שיניים, ו-41.3% מהם קיבלו תשובה חיובית.
- מספר הסטודנטים לרפואה גדל מ-3,066 בשנת תש"ס (1999/00) ל-5,194 בשנת תשע"ז, בדומה לקצב הגידול במספרם של כלל הסטודנטים באוניברסיטאות.
- כחמישית מהסטודנטים לתואר שני ברפואה כללית בתשע"ז היו סטודנטים בין-לאומיים ממדינות צפון אמריקה.
- בשנות ה-2000 שיעור מקבלי תואר שני ברפואה כללית נע בין 3.8 ל-5.4 למאה אלף איש. מתחילת העשור הנוכחי גדל חלקם היחסי, וב-2017 הוא עמד על 7.0 ל-100,000 איש. למרות הגידול, ב-2016 הייתה ישראל במקום אחד לפני האחרון בקרב במדינות ה-OECD בשיעור זה.
- בשנים 2012-2017, על כל ישראלי שקיבל בישראל תואר שני ברפואה כללית היו בממוצע כ-1.5 ישראלים שקיבלו תואר זה בחו"ל ולאחר מכן קיבלו רישיון לעסוק ברפואה בישראל.
- חלקן היחסי של הסטודנטיות לרפואת שיניים גדל מ-24.6% בתשמ"ג (1982/83) ל-64.1% בתשע"ז (2016/17). ברפואה כללית גדל חלקן מ-34.0% ל-54.7%, בהתאמה.
- בתשע"ז, אחוז הערבים הלומדים לתואר ראשון ברפואה כללית (19.2%) היה גבוה מחלקם היחסי במקצועות אחרים באוניברסיטאות (13.5%), אך קטן מעט מחלקם היחסי באוכלוסייה (20.8%). לעומת זאת, חלקם בקרב הסטודנטים לרפואת שיניים היה גבוה יותר (24.7%).
- חלקם היחסי של יוצאי אתיופיה בקרב סטודנטים לתואר ראשון ברפואה עמד בתשע"ז (2016/17) על פחות ממחצית האחוז (0.4%). אחוז זה היה נמוך מחלקם של יוצאי אתיופיה בקרב כלל הסטודנטים לתואר ראשון (1.1%) ומחלקם היחסי בכלל האוכלוסייה (1.7%).

- בשנת תשע"ז היה **ייצוג יתר** בלימודי תואר ראשון רפואה כללית למוסלמים הגרים במחוזות הצפון וחיפה ולנוצרים-ערבים (פי 2 ופי 1.2 מייצוגם באוכלוסייה, בהתאמה). בניגוד לכך, ליוצאי אתיופיה, לבדווים ולחרדים היה ייצוג חסר (פי 0.25, פי 0.14 ופי 0.10, בהתאמה).
- חלקן היחסי של הנשים הממשיכות לתואר שלישי בקרב בוגרות תואר שני ברפואה כללית (2.8%) היה נמוך לעומת חלקם של הגברים (6.7%).

הודעה זו עוסקת במועמדים, בסטודנטים ובמקבלי תארים ברפואה¹ באוניברסיטאות. לימודי הרפואה נחלקים לשניים. החלק הראשון כולל לימודים תיאורטיים במדע וברפואה (פרה-קליניים) ובסיומו מקבלים הסטודנטים תואר ראשון. חלקם השני של הלימודים הינו ממוקד ומעשי יותר, ולאחר ביצוע התמחות בבתי החולים מקבלים הסטודנטים תואר שני ברפואה (דוקטור לרפואה - M.D.).

[להגדרות והסברים](#)

[לנתוני התרשימים](#)

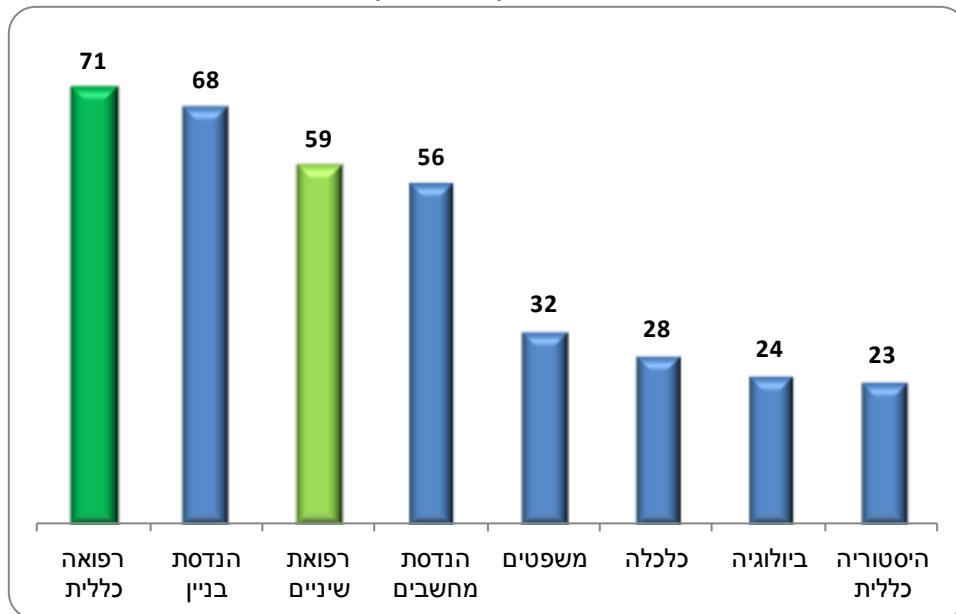
מועמדים

2,510 מועמדים נרשמו בשנת תשע"ז (2016/17) ללימודי תואר ראשון ברפואה. כמעט כולם (2,425, 96.6%) רשמו את לימודי רפואה בעדיפות ראשונה. 2,110 (87.0%) מהם רשמו בעדיפות הראשונה לימודי רפואה כללית ו-315 (13.0%) רשמו לימודי רפואת שיניים. רק כשליש מהמועמדים (756) שרשמו לימודי רפואה בעדיפות הראשונה רשמו מקצוע אחר בעדיפות שנייה. מתוך אלו שרשמו מקצוע אחר בעדיפות שנייה נבחרו בעיקר המקצועות האלה: מדעי הרפואה (115 מועמדים), ביולוגיה (115), הנדסה ביו-רפואית (68), רוקחות (56), מדעי המחשב (46) והנדסת חשמל (44).

בשנת תשע"ז רק 28.6% מהמועמדים שרשמו את המקצוע רפואה כללית בעדיפות ראשונה, התקבלו ללימודים במקצוע זה. לעומת זאת, 41.3% מהמועמדים לרפואת שיניים התקבלו. רובם המוחלט של המתקבלים לרפואה כללית ולרפואת שיניים אכן לומד את המקצוע. מתוך המועמדים לרפואה כללית (בתשע"ז) 125 למדו רפואה כללית כבר בשנה הקודמת (תשע"ו) במוסד אחד וניסו להתקבל למוסד אחר. בהשוואה למקצועות אחרים, במקצוע רפואה כללית אחוז המועמדים שקיבלו תשובה שלילית (תרשים 1) היה הגבוה ביותר (71.4%), גבוה מרפואת שיניים (58.7%) וממקצועות אחרים כגון הנדסת בניין (68.3%) והנדסת מחשבים (55.7%).

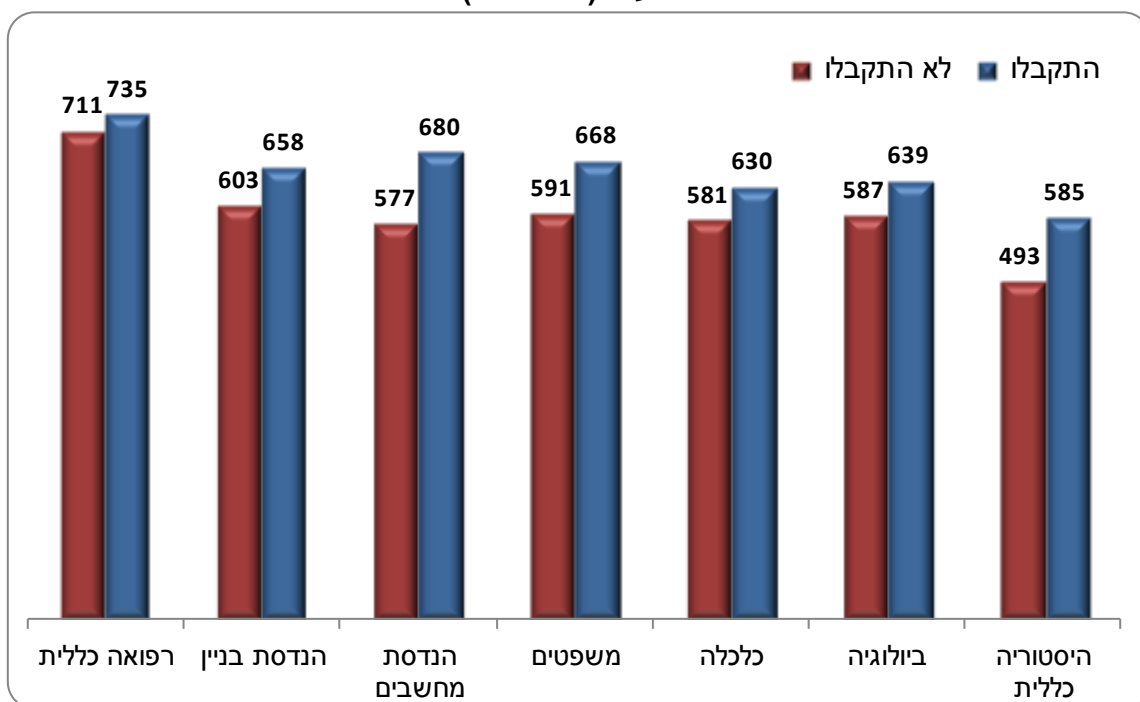
¹ בכל מקום בהודעה שבו כתוב "רפואה" הכוונה היא למקצועות רפואה כללית ולרפואת שיניים יחדיו.

תרשים 1 - אחוז המועמדים שקיבלו תשובה שלילית לעדיפות ראשונה במקצועות לימוד נבחרים, תשע"ז (2016/17)

הציון הפסיכומטרי הממוצע של מועמדים שהתקבלו למקצוע רפואה כללית (735) היה גבוה באופן ניכר מהציון של מועמדים שהתקבלו למקצועות אחרים באוניברסיטאות (תרשים 2). יתר על כן, הציון הממוצע של המועמדים ללימודי רפואה כללית שקיבלו תשובה שלילית, היה גבוה מהציון הממוצע של המועמדים שהתקבלו למקצועות כגון הנדסת בניין, הנדסת מחשבים, משפטים ועוד.

תרשים 2 - ציון פסיכומטרי ממוצע של המתקבלים והלא מתקבלים, במקצועות לימוד נבחרים, תשע"ז (2016/17)

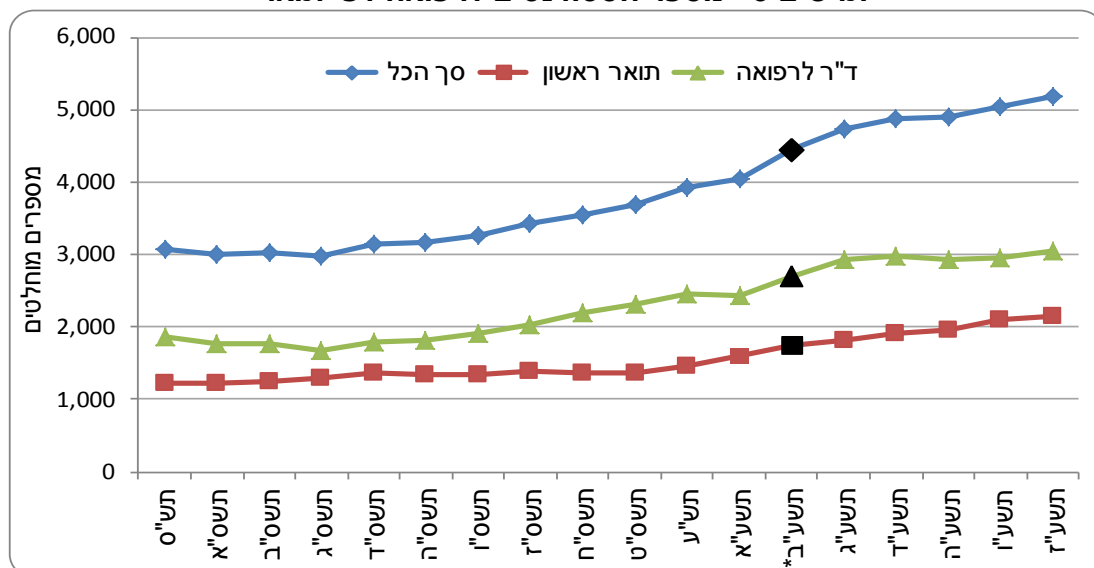
בעשרים השנים האחרונות התקיימו לימודי רפואה באוניברסיטאות: תל אביב, בן-גוריון, הטכניון והעברית, ובשנת תשע"ב (2011/12) הצטרפה אוניברסיטת בר-אילן. מספר הסטודנטים לרפואה נמצא במגמת עלייה (תרשים 3), ובמיוחד בשנים האחרונות מאז הקמתה של הפקולטה לרפואה תחת אוניברסיטת בר-אילן. מספר הסטודנטים לרפואה גדל מ-3,066 בשנת תש"ס (1999/00) ל-5,194 בשנת תשע"ז (2016/17), גידול של 69.4%. מתוך סך כל הסטודנטים לרפואה בתשע"ז 3,047 (58.7%) למדו לתואר שני (ד"ר ברפואה) ו-2,147 (41.3%) למדו לתואר ראשון. עיקר הגידול במספר הסטודנטים לרפואה בשנים תש"ס-תשע"ז היה באוניברסיטת תל אביב ובאוניברסיטה העברית (לוח א), בהם למדו יותר ממחצית מהסטודנטים לרפואה (58.0%; ראו לוח א). על אף הגידול במספרם של הסטודנטים לרפואה, חלקם היחסי מתוך כלל הסטודנטים לא השתנה באופן ניכר בשנים אלו (מ-2.0% בתש"ס ל-1.9% בתשע"ז).

לוח א - מספר הסטודנטים לרפואה, לפי מוסד בשנים תש"ס (1999/00) ותשע"ז (2016/17)

תשע"ז	תש"ס	אוניברסיטה
1,572	1,086	אוניברסיטת תל אביב
1,440	855	האוניברסיטה העברית בירושלים
979	704	הטכניון – מכון טכנולוגי לישראל
830	421	אוניברסיטת בן-גוריון בנגב
373	-	אוניברסיטת בר-אילן
5,194	3,066	סך הכל

בתשע"ז (2016/17) למדו 4,483 סטודנטים רפואה כללית, מתוכם 2,737 לתואר שני ו-1,746 לתואר ראשון. בשנה זו 711 סטודנטים למדו רפואת שיניים, מתוכם 401 לתואר ראשון ו-310 לתואר שני. רפואת שיניים ניתן ללמוד רק באוניברסיטת תל אביב ובאוניברסיטה העברית. קצב הגידול במספר הסטודנטים לרפואה כללית בשנים תש"ס-תשע"ז היה גבוה יותר מאשר בקרב הסטודנטים לרפואת שיניים (74% בהשוואה ל-44% בהתאמה).

תרשים 3 - מספר הסטודנטים לרפואה לפי תואר*

* בתשע"ב נוספה פקולטה חדשה לרפואה תחת אוניברסיטת בר-אילן (מסומן בצבע שחור).

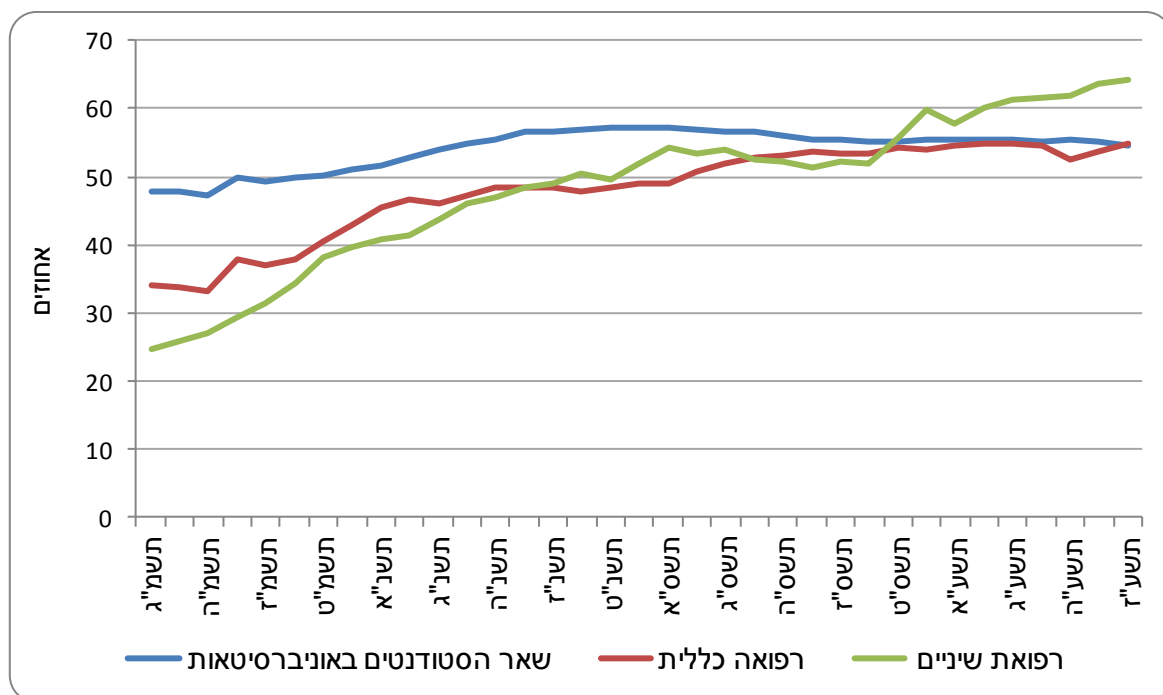
סטודנטים בין-לאומיים בתואר שני ברפואה כללית²

באוניברסיטאות בישראל מתקיימות תוכניות לתואר שני ברפואה כללית לסטודנטים בין-לאומיים. מספר הסטודנטים בתוכניות אלו היה 520 בשנת תשע"ז, שהם 19% אחוז מתוך כלל הסטודנטים לתואר שני ברפואה כללית. בקרב הסטודנטים הבין-לאומיים 259 למדו באוניברסיטת תל אביב, 135 בטכניון ו-126 באוניברסיטת בן-גוריון. רוב הסטודנטים הבין-לאומיים מגיעים ממדינות צפון אמריקה: קנדה וארצות הברית.

סטודנטיות לרפואה

בשנות השמונים של המאה הקודמת מקצוע הרפואה נחשב מקצוע 'גברי', והנשים היו בו מיעוט ברור. מאז חל גידול ניכר באחוז הנשים במקצוע. בתשע"ז הן היו רוב במקצוע בדומה לחלקן היחסי בקרב הסטודנטים בשאר מקצועות הלימוד באוניברסיטאות (תרשים 4). קצב הגידול של אחוז הנשים במקצוע רפואת שיניים היה גבוה במיוחד - מ-24.6% בשנת תשמ"ג (1982/83) ל-64.1% בשנת תשע"ז. ברפואה כללית חלקן היחסי של הנשים גדל מ-34.0% בשנת תשמ"ג ל-54.7% בשנת תשע"ז.

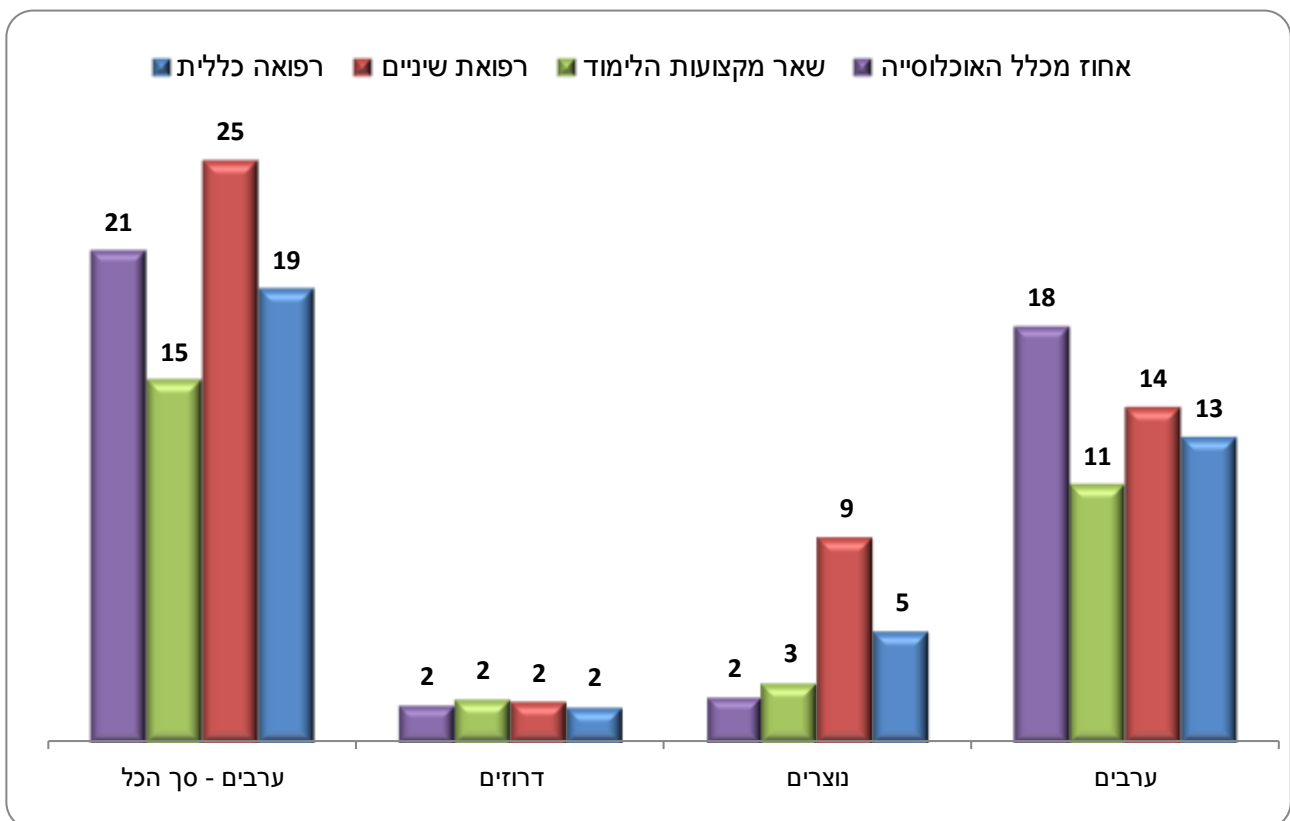
תרשים 4 - אחוז הנשים בקרב סטודנטים לרפואה כללית ולרפואת שיניים ובקרב שאר הסטודנטים

בשנת תשע"ז אחוז הערבים בקרב סטודנטים לתואר ראשון ברפואה כללית (19.2%) וברפואת שיניים (24.7%) היה גבוה מחלקם היחסי בקרב סטודנטים במקצועות הלימוד האחרים באוניברסיטאות (13.5%). אחוז הנוצרים-ערבים (4.7%) והמוסלמים (12.9%) בקרב סטודנטים לתואר ראשון ברפואה כללית היה גבוה יותר מחלקם היחסי בקרב הסטודנטים במקצועות הלימוד האחרים באוניברסיטאות (2.6%-ו-10.9% בהתאמה). במיוחד, היה גבוה חלקם היחסי של הסטודנטים הנוצרים-ערבים במקצוע רפואת שיניים (8.5%) בהשוואה לחלקם היחסי במקצועות הלימוד האחרים (2.6%). לעומת זאת, אחוז הסטודנטים הדרוזים לרפואה כללית (1.5%) היה נמוך מחלקם היחסי בקרב שאר הסטודנטים באוניברסיטאות (1.8%).

אחוז הערבים בקרב סטודנטים לתואר ראשון ברפואה כללית (19.2%) היה קטן מעט מחלקם היחסי של הערבים באוכלוסייה³ (20.8%). אך בתוך האוכלוסייה הערבית ישנו פער ניכר בין הנוצרים-ערבים למוסלמים. שיעורם של המוסלמים בקרב סטודנטים לרפואה כללית (12.9%) הינו נמוך משיעורם באוכלוסייה (17.7%) לעומת הנוצרים-ערבים שחלקם היחסי בקרב סטודנטים לרפואה כללית (4.7%) גבוה באופן ניכר מחלקם היחסי באוכלוסייה (2.0%).

תרשים 5 - אחוז הערבים (מוסלמים, נוצרים ודרוזים) בקרב סטודנטים לתואר ראשון ברפואה

³ נכון לשנת 2016.

חלקם היחסי של יוצאי אתיופיה⁴ בקרב סטודנטים לתואר ראשון ברפואה בתשע"ז עמד על פחות ממחצית האחוז (0.4%). לשם השוואה, חלקם היחסי של יוצאי אתיופיה בקרב כלל הסטודנטים לתואר ראשון באוניברסיטאות עמד על 1.1% (פי 2.5 מחלקם בלימודי רפואה). כמו כן, שיעורם באוכלוסייה עמד בסוף 2016 על כ-1.7% (פי 4 לערך).

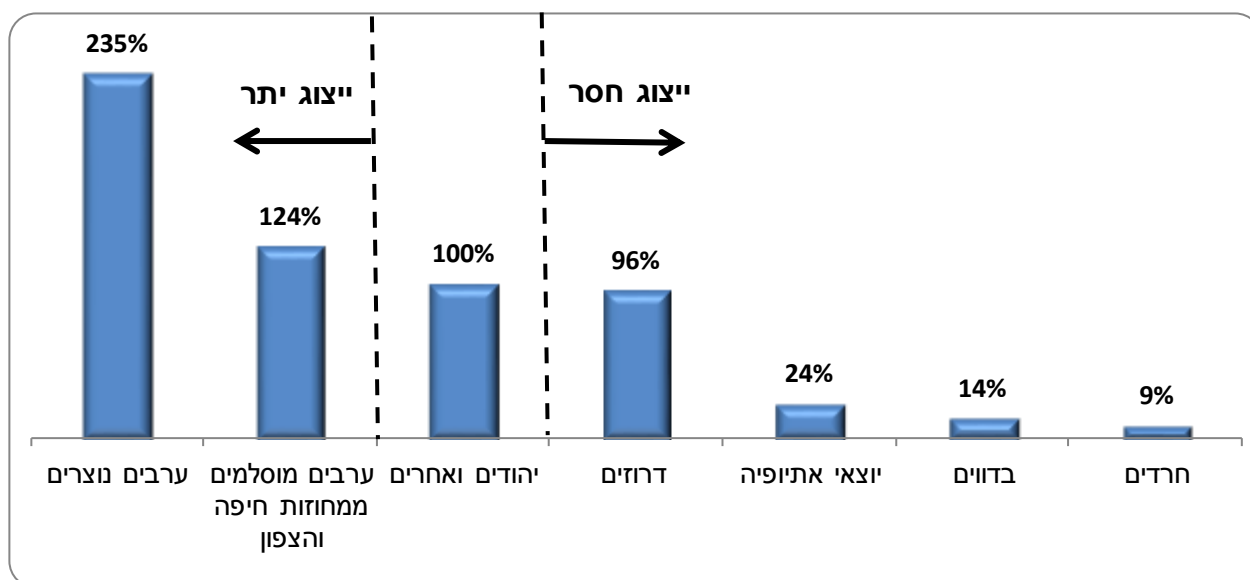
חרדים

חלקם היחסי של החרדים⁵ בלימודי תואר ראשון ברפואה בשנת תשע"ז עמד על 0.75%. לעומת זאת, האחוז שלהם בקרב כלל הסטודנטים לתואר ראשון באוניברסיטאות עמד על 1.5%. שיעורם באוכלוסייה, בקרב בני 20 ומעלה נאמד על פי הסקר החברתי⁶ 2017 ב-8.0%.

ייצוג קבוצות שונות בלימודי רפואה כללית

מנתוני תשע"ז עולה כי אחוז היהודים והאחרים בלימודי רפואה כללית היה זהה לחלקם היחסי באוכלוסייה. מחד גיסא, ישנן קבוצות המיוצגות בלימודי רפואה כללית יותר מייצוגן באוכלוסייה (ייצוג יתר) כגון נוצרים-ערבים (פי 2 לערך) ומוסלמים הגרים במחוזות הצפון וחיפה (פי 1.2). מאידך גיסא, ישנן קבוצות שמיוצגות פחות מחלקן היחסי באוכלוסייה באופן ניכר (ייצוג חסר) כמו יוצאי אתיופיה (פי 0.25), בדווים (פי 0.14) וחרדים (פי 0.09).

תרשים 6 - הייצוג של קבוצות שונות בלימודי רפואה כללית (אחוז בקרב סטודנטים לתואר ראשון ברפואה כללית ביחס לחלקם היחסי באוכלוסייה, * תשע"ז (2016/17))

* 100% משמעותו שהייצוג של הקבוצה המסוימת בלימודי רפואה כללית זהה לייצוגה באוכלוסייה.

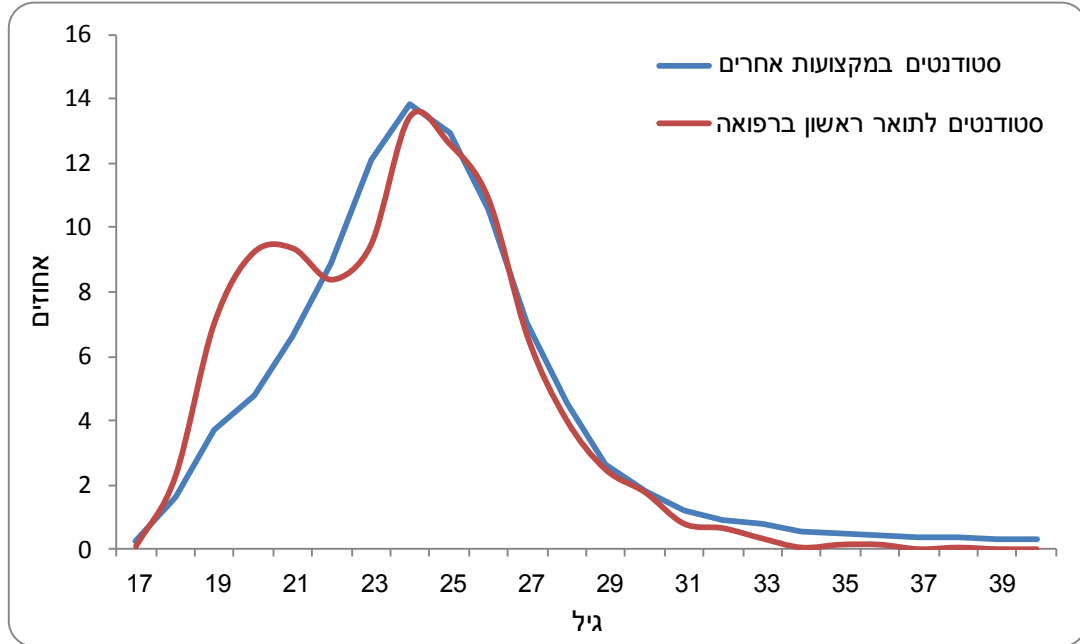
⁴ יהודים ואחרים שנולדו באתיופיה או שאביהם נולד באתיופיה.

⁵ יוצאי מוסדות החינוך החרדי העל-יסודי (ראו פרק הגדרות).

⁶ בסקר החברתי נשאלים הנדגמים כיצד הם מגדירים את עצמם מבחינה דתית.

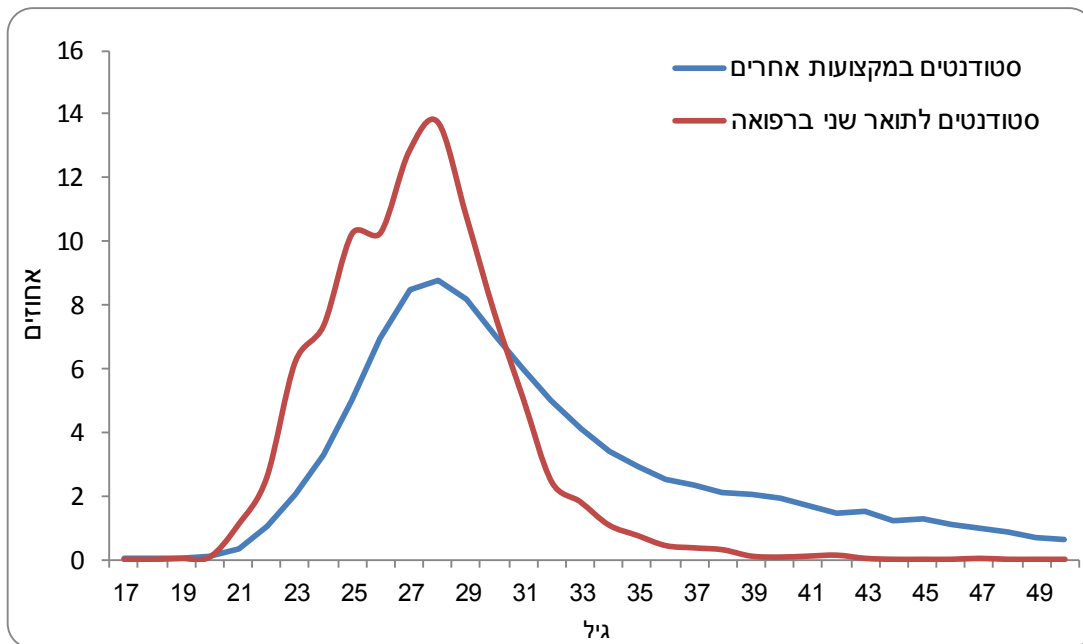
בתשע"ז, אחוז הצעירים בגילי 18-21, היה גבוה יותר בקרב סטודנטים לתואר ראשון ברפואה (27.8%) מאשר בקרב סטודנטים לתואר ראשון במקצועות אחרים באוניברסיטאות (16.8%). זאת, ככל הנראה, עקב אחוז גבוה של סטודנטים הלומדים במסגרת העתודה הצבאית ומתחילים את לימודיהם טרם השירות הצבאי.

תרשים 7 - התפלגות הגילים בקרב סטודנטים לתואר ראשון ברפואה, תשע"ז (2016/17)

טווח הגילים של סטודנטים לתואר שני ברפואה היה צר יחסית. רובם המוחלט (82.9%) היו בגיל 30 ומטה, לעומת כמחצית (51.3%) מהסטודנטים לתואר שני במקצועות אחרים באוניברסיטאות.

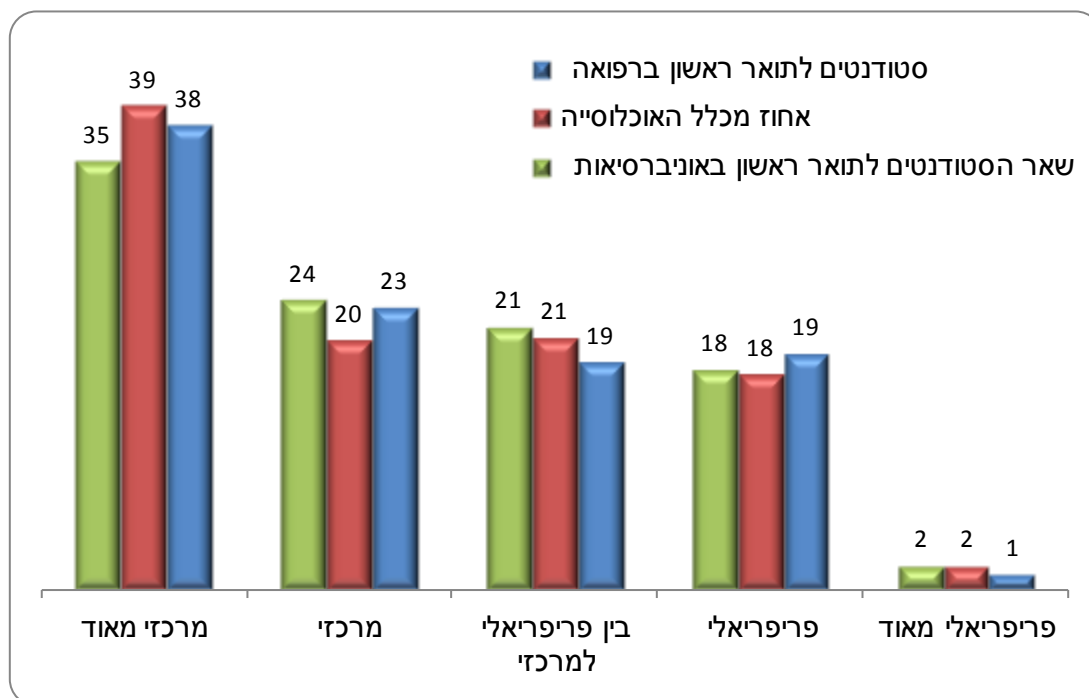
תרשים 8 - התפלגות הגילים בקרב סטודנטים לתואר שני ברפואה, תשע"ז (2016/17)

סטודנטים לרפואה לפי מדד הפריפריאליות

אחוז הסטודנטים מיישובים פריפריאליים⁷ (כמו מדבר יהודה, גליל, בקעת בית שאן) שלמדו רפואה היה מעט יותר גבוה מחלקם היחסי באוכלוסייה (19.3% לעומת 17.6%, בהתאמה). עם זאת, אחוז הסטודנטים מיישובים פריפריאליים מאוד (כמו צפון רמת הגולן והערבה) היה נמוך יותר משיעורם באוכלוסייה (1.3% לעומת 2%, בהתאמה). נראה שהסיבה לכך איננה המרחק הגאוגרפי בלבד, כיוון שאחוז הסטודנטים מיישובים פריפריאליים מאוד באוניברסיטאות (2.0%) היה דומה לחלקם היחסי באוכלוסייה.

תרשים 9 - התפלגות סטודנטים לתואר ראשון ברפואה לפי מדד הפריפריאליות של יישוב המגורים (בגיל 18) בהשוואה לשאר הסטודנטים באוניברסיטאות ולכלל האוכלוסייה

ציון פסיכומטרי ממוצע

הציון הפסיכומטרי הממוצע של הסטודנטים לתואר ראשון ברפואה כללית עלה מעט בשנים תש"ס-תשע"ז, מ-723 בשנת תש"ס (1999/00) ל-732 בשנת תשע"ז, בדומה לעלייה בציון הממוצע של שאר הסטודנטים באוניברסיטאות. הציון הפסיכומטרי הממוצע של הסטודנטים לתואר ראשון ברפואה כללית (732 בתשע"ז) היה גבוה באופן ניכר מציונם של הסטודנטים לתואר ראשון ברפואת שיניים (693 בתשע"ז) ומציונם של שאר הסטודנטים לתואר ראשון באוניברסיטאות (620 בתשע"ז).

⁷ על פי מדד הפריפריאליות של יישוב המגורים של הסטודנט בגיל 18 (ראו הגדרות והסברים).

לאורך השנים האחרונות (תש"ס-תשע"ז), ממוצע ציון הבגרות המשוקלל (ראה פרק הגדרות) במתמטיקה בקרב סטודנטים לתואר ראשון ברפואה כללית היה גבוה באופן ניכר מציונם הממוצע של שאר הסטודנטים ואף גבוה מציונם הממוצע של הסטודנטים למדעי המחשב הנדרשים לרמת מתמטית גבוהה.

מקבלי תואר שני ברפואה כללית מהאוניברסיטאות בארץ ומקבלי רישיון ברפואה לאחר לימודים בחו"ל

בשנים 2012-2017 מספר הישראלים⁸ מקבלי תואר שני ברפואה כללית מאוניברסיטאות בארץ הכפיל את עצמו מ-304 בשנת 2012 ל-601 בשנת 2017. במקביל, מספרם של מקבלי רישיון בישראל לאחר שסיימו את לימודיהם בחו"ל⁹ גדל אף הוא באופן ניכר, מ-527 בשנת 2012 ל-879 בשנת 2017. בשנים אלו, על כל ישראלי שקיבל תואר שני ברפואה כללית בישראל היו כ-1.5 ישראלים בממוצע שקיבלו את הרישיון לאחר קבלת התואר שני ברפואה כללית בחו"ל. על פי נתוני 2012-2015, כרבע ממקבלי הרישיון היו עולים שלמדו טרם עלייתם לארץ, ושני שלישים לערך היו ישראלים¹⁰ שיצאו מהארץ ללמוד בחו"ל והשאר לא ידוע. כלומר, על כל ישראלי שקיבל תואר ברפואה כללית מאוניברסיטאות בישראל היה ישראלי שקיבל רישיון לעסוק ברפואה לאחר סיום תואר בחו"ל.

תרשים 10 - מקבלי תואר שני ברפואה כללית ומקבלי רישיון ברפואה כללית בישראל שקיבלו את התואר שלהם בחו"ל, לפי שנת קבלת תואר/רישיון

⁸ לא כולל מקבלי תואר שני מתוכניות לסטודנטים בין-לאומיים.

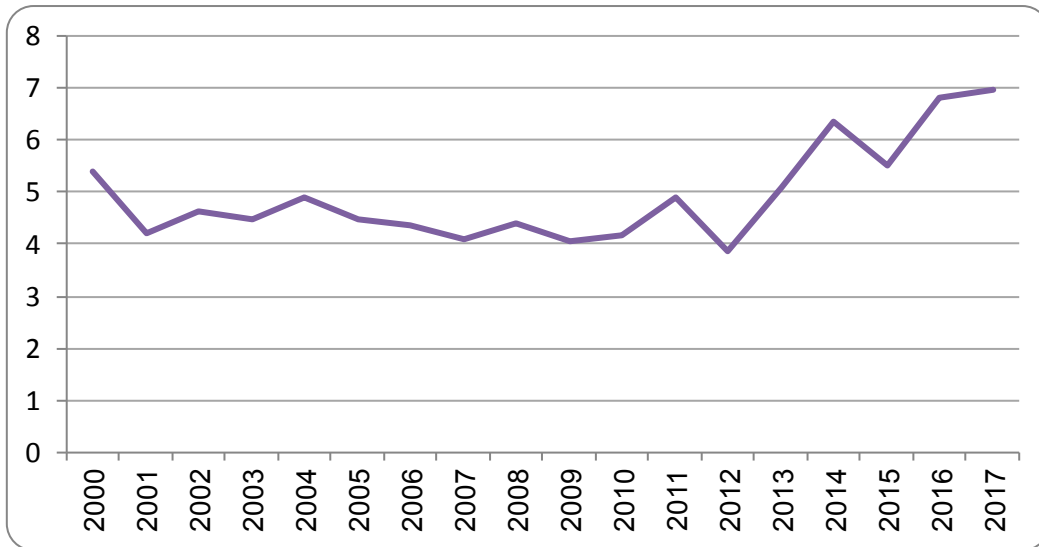
⁹ למדו במדינות כגון: איטליה, רומניה ומולדובה. מבוסס על מרשם הרישיונות של משרד הבריאות המדווח ל-OECD.

¹⁰ ראה "כח אדם במקצועות הבריאות 2015", מדינת ישראל משרד הבריאות, 2016.

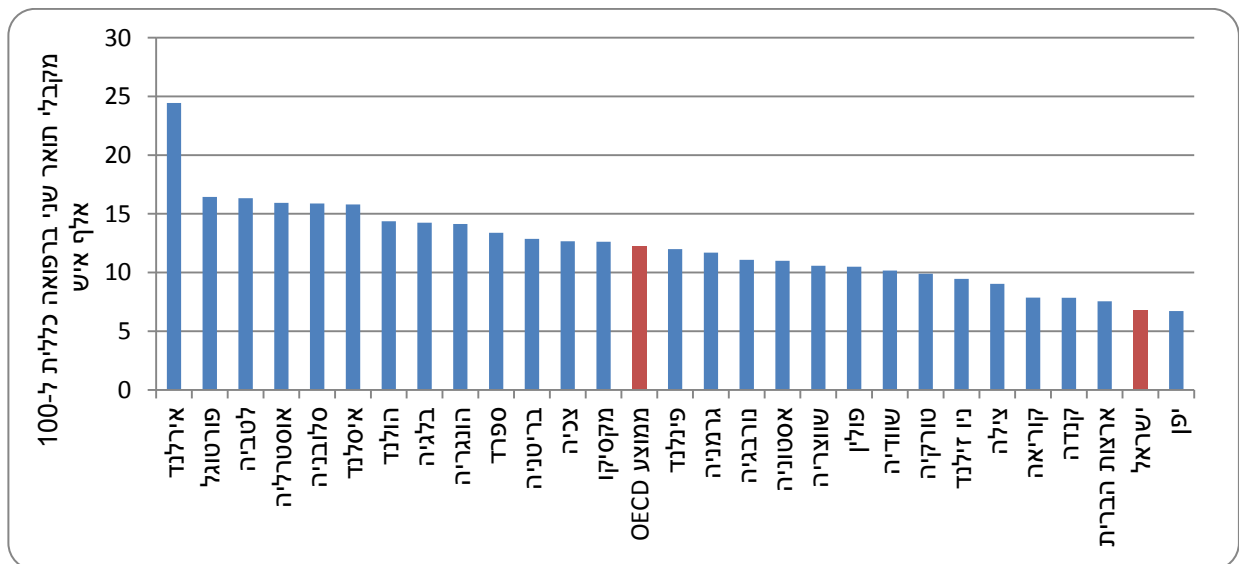
מקבלי תואר שני ברפואה כללית ביחס לאוכלוסייה

מקבלי תואר שני ברפואה הם כוח האדם העתידי של מערכת הרפואה בישראל. בשנות ה-2000 מספר מקבלי תואר שני ברפואה כללית¹¹ ביחס לגודל האוכלוסייה בישראל היה יציב יחסית – 4-5 מקבלי תואר שני ברפואה כללית למאה אלף איש. מתחילת העשור הנוכחי עלה היחס באופן ניכר ובשנת 2017 הוא עמד על 7.0. למרות הגידול, יחס זה עדיין נמוך מאוד בהשוואה לממוצע במדינות ה-OECD - 12.2 בשנת 2016. בשנה זו, ישראל הייתה במקום אחד לפני האחרון (יפן) מבין מדינות ה-OECD.

תרשים 11 - שיעור מקבלי תואר שני ברפואה כללית ל-100 איש באוכלוסייה

תרשים 12 - שיעור תואר שני ברפואה כללית ל-100 איש – השוואה בין מדינות ה-OECD, 2016

¹¹ לא כולל מקבלי תואר שני מתוכניות לסטודנטים בין-לאומיים.

המשך לתואר שלישי ברפואה

בשנות ה-2000 (תשנ"ט-תשס"ט), 4.9% ממסיימי תואר שני ברפואה כללית ו-5.6% ממסיימי תואר שני ברפואת שיניים סיימו גם תואר שלישי. הרוב סיימו תואר שלישי במדעי הרפואה (59.6%) ובמקצועות קרובים: ביולוגיה (12.3%) ומיקרוביולוגיה (11.8%). בשנים אלו אחוז הממשיכים לתואר שלישי בקרב נשים (רפואה כללית - 2.8%, רפואת שיניים - 4.2%) היה נמוך יותר מהאחוז בקרב גברים (רפואה כללית - 6.7%, רפואת שיניים - 7.4%).

האוכלוסייה שבה עוסקת ההודעה היא מועמדים, סטודנטים ומקבלי תארים באוניברסיטאות בישראל במקצועות הלימוד רפואה כללית ורפואת שיניים.

המידע על מועמדים, סטודנטים ומקבלי תארים מקורו בקבצים מנהליים שנאספו ממוסדות הלימוד ועברו תהליך של טיוב, האחדה וקישור לקובץ מרשם התושבים לצורך קבלת מידע דמוגרפי (גיל, מין, קבוצת אוכלוסייה, מקום לידה, יישוב מגורים).

תארים אקדמיים ברפואה

תואר ראשון: כולל תארים כגון B.Sc., B.Med.Sc.

תואר שני: תואר דוקטור לרפואה: M.D., D.M.D.

תואר שלישי: כולל תארים: Ph.D.

חרדים: לצורך ההודעה סטודנטים חרדים הוגדרו כמי שלמדו בשנתם האחרונה במערכת החינוך במוסד בפיקוח אחר (חרדי). למעט, יוצאי מוסדות חינוך חרדים-לאומיים (השייכים לפיקוח החרדי) ויוצאי מוסדות חינוך חרדים המיועדים לאוכלוסייה לא חרדית. לרבות, תלמידים חרדים שלמדו במוסדות חב"ד אשר לא נכללים בפיקוח החרדי. הגדרה זו איננה מתייחסת למידת הדתיות הנוכחית של האדם ו/או להגדרתו העצמית. בהודעה הנוכחית, שיעור החרדים באוכלוסייה מתבסס על נתוני הסקר החברתי שבו מידת הדתיות נקבעת על פי הגדרה עצמית. **הסקר החברתי מתייחס רק לבוגרים בגיל 20 ומעלה.**

קבוצת אוכלוסייה ודת

אוכלוסיית היהודים ואחרים כוללת: יהודים, נוצרים שאינם ערבים ואנשים ללא סיווג דת. האוכלוסייה הערבית כוללת: מוסלמים, נוצרים-ערבים ודרוזים.

יוצאי אתיופיה: יהודים ואחרים שנולדו באתיופיה או שאביהם נולד באתיופיה.

בדוים: ערבים מוסלמים שעל פי מרשם האוכלוסין גרים במחוז דרום.

ציון בגרות משוקלל במתמטיקה: כולל הבנוס הניתן לנבחנים בארבע יחידות (12.5 נקודות) ובחמש יחידות (25 נקודות).

מדד הפריפריאליות: מדד המאפיין יחידות נחקרות לפי הפריפריאליות הגאוגרפית שלהן. אזור פריפריאלי מוגדר כאזור מרוחק מאפשרויות (כגון שווקים ומקומות תעסוקה), פעילויות (כגון עבודה, השכלה, קניות ופנאי) או נכסים הקיימים בכל האזורים, כולל באזור עצמו. מדד הפריפריאליות נבנה עבור רשויות מקומיות בשנת 2004, ומשקף את קרבתן לריכוזי האוכלוסייה בארץ. ההנחה היא שגודל האוכלוסייה מעיד על עוצמת הפעילות הכלכלית ברשות מקומית.

ערך מדד הפריפריאליות חושב כממוצע של סטיות תקן של שני מרכיבים: (1) נגישות פוטנציאלית המבטאת את קרבת הרשות המקומית לכל אחת מכלל הרשויות המקומיות בארץ משוקלל בגודל האוכלוסייה שלהן (2)

קרבה לגבול מחוז תל אביב. הערך הנמוך של המדד מציין את הרשות המקומית הפריפריאלית ביותר. הערך הגבוה של המדד מציין את הרשות המקומית המרכזית ביותר.

אשכול פריפריאליות, מ-1 עד 10, הוא תוצאה של חלוקת הרשויות המקומיות, לפי ערך מדד הפריפריאליות שלהן, ל-10 קבוצות הומוגניות שאינן שוות גודל. רמת פריפריאליות מ-1 עד 5, היא תוצאה של חלוקת הרשויות המקומיות, לפי ערך מדד הפריפריאליות שלהן ל-5 קבוצות הומוגניות שאינן שוות גודל. החלוקה מתבצעת בשיטת ניתוח אשכולות, כך ששונות ערכי המדד בתוך הקבוצות תהיה מינימלית ככל האפשר, ושונות ערכי המדד בין הקבוצות תהיה מקסימלית.